2024/1419

13.6.2024

EMP ÜHISKOMITEE OTSUS nr 334/2023,

8. detsember 2023,

millega muudetakse EMP lepingu XX lisa „Keskkond“ [2024/1419]

EMP ÜHISKOMITEE,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut (edaspidi „EMP leping“), eriti selle artiklit 98,

ning arvestades järgmist:

(1) EMP lepingusse tuleb inkorporeerida Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. mai 2023. aasta direktiiv (EL) 2023/958, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ seoses lennunduse panusega kogu ELi majandust hõlmavasse heitkoguste vähendamise eesmärki ja üleilmse turupõhise meetme asjakohase rakendamisega ([1]).

(2) EMP lepingusse tuleb inkorporeerida Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus 18. jaanuari 2023. aasta otsus (EL) 2023/136, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ seoses liidus asuvatele õhusõiduki käitajatele üleilmse turupõhise meetme raames kohaldatavatest kompenseerimisnõuetest teatamisega ([2]).

(3) Direktiiviga (EL) 2023/958 on kehtestatud erimehhanism säästvate lennukikütuste ja fossiilkütuste maksumuse erinevuse tasandamiseks, kusjuures teatavate liidu saarte puhul on toetuse määr suurem. Suuremat toetust tuleks kohaldada ka Islandi suhtes.

(4) Direktiiviga (EL) 2023/958 pikendati viimast korda tähtajalist erandit, mis oli kehtestatud asjaomastesse kolmandatesse riikidesse saabuvate ja sealt väljuvate lendude suhtes. Islandi enda hinnangul on tema geograafiline asend selline, mis raskendab lennuühendusi ja loob kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ohu. Probleemi lahendamiseks tuleks selle tähtajalise erandiga loodud üleminekuperioodiks kehtestada Islandil asuvalt lennuväljalt väljuvate ja EMPs, Šveitsis või Ühendkuningriigis asuvale lennuväljale saabuvate ning EMPs asuvalt lennuväljalt väljuvate ja Islandile saabuvate lendude suhtes mehhanism, millega eraldatakse õhusõiduki käitajatele tingimuslikult täiendavaid lubatud heitkoguse ühikuid, kusjuures peaks olema tagatud samal lennuliinil tegutsevate lennuettevõtjate võrdse kohtlemise põhimõtte ning EMP lepingu eesmärkide, põhimõtete ja sätete täielik järgimine ja täitmine. Sellise mehhanismi kohaselt eraldatavad ühikud tuleb maha arvata nende ühikute arvust, mille Island muidu oleks eraldanud müümiseks enampakkumisel. Selle mehhanismi kohaselt eraldatakse õhusõiduki käitajatele täiendavaid lubatud heitkoguse ühikuid tingimusel, et nad kiirendavad kliimaneutraalsuse eesmärgi saavutamiseks tehtavaid jõupingutusi.

(5) 2026. aastal on kavas koostada aruanne, milles antakse hinnang Islandi lennuühendustele (muu hulgas konkurentsivõime, kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ning keskkonna- ja kliimamõju tahkudele) ning käesoleva otsusega tehtud kohandustele. Selle hindamise tulemusi tuleks vajaduse korral arvesse võtta, kui direktiivi 2003/87/EÜ pärast ajavahemiku 2024–2026 möödumist läbi vaadatakse.

(6) Seetõttu tuleks EMP lepingu XX lisa vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

EMP lepingu XX lisa punkti 21al (Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/87/EÜ) muudetakse järgmiselt.

1. Lisatakse järgmised taanded:

„— **32023 D 0136**: Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. jaanuari 2023. aasta otsus (EL) 2023/136 (ELT L 19, 20.1.2023, lk 1),

([1]) ELT L 130, 16.5.2023, lk 115.
([2]) ELT L 19, 20.1.2023, lk 1.

— **32023 L 0958**: Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. mai 2023. aasta direktiiv (EL) 2023/958 (ELT L 130, 16.5.2023, lk 115).“

2. Kohandused b–d asendatakse järgmiste kohandustega.

b) Artikli 3c lõike 6 kolmanda lõigu punktis c lisatakse sõnade „võrdsed tingimused“ järele sõnad „, ja Islandil asuvates lennujaamades“.

c) Artikli 3d lõike 1 esimese lõigu järele lisatakse järgmised lõigud:

„Islandil asuvalt lennuväljalt väljuvate ja EMPs, Šveitsis või Ühendkuningriigis asuvale lennuväljale saabuvate ning EMPs asuvalt lennuväljalt väljuvate ja Islandile saabuvate lendude puhul eraldab Island alates 1. jaanuarist 2025 kuni 31. detsembrini 2026 igal aastal õhusõiduki käitajatele tasuta lubatud heitkoguse ühikuid Islandi poolt artikli 3d lõike 3 kohaselt enampakkumisel müüdavate lubatud heitkoguse ühikute arvu ulatuses ning EMP lepingu kohase võrdse kohtlemise, sealhulgas samal marsruudil tegutsevate lennuettevõtjate võrdse kohtlemise põhimõtte alusel. 2025. ja 2026. aastal ei tohi täiendavalt eraldada rohkem tasuta lubatud heitkoguse ühikuid kui 2024. aastal, ning nende ühikute suhtes kohaldatakse artiklis 9 osutatud lineaarset vähendamistegurit. Kui lubatud heitkoguse ühikuid ei ole piisavalt, kohandatakse ühikute arvu kõikidel juhtudel samavõrra. Käesoleva lõigu kohaselt tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute arv arvatakse maha Islandi poolt artikli 3d lõike 3 kohaselt enampakkumisel müüdavate lubatud heitkoguse ühikute arvust. Käesoleva lõigu kohaseid tasuta lubatud heitkoguseid haldab Island liidu registris. Õhusõiduki käitajad taotlevad tasuta lubatud heitkoguseid Islandi pädevalt asutuselt, mis eraldab neid kooskõlas käesoleva lõiguga ja tingimusel, et õhusõiduki käitaja on esitanud ja avaldanud oma kliimaneutraalsuse kava. Kliimaneutraalsuse kava peab olema kooskõlas Islandi ning Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide kliimaneutraalsuse eesmärkidega vastavalt Pariisi kokkuleppele ning sisaldama:

— artikli 10b lõike 4 kolmandas lõigus nimetatud andmeid;

— kuni 31. detsembrini 2026 käesoleva direktiivi eesmärkide saavutamiseks õhusõiduki käitaja võetud ja kavandatud muid meetmeid ning

— seda, kuidas lennuettevõtja oma suhtluses avalikkusega edendab kliimaneutraalsust.

Kliimaneutraalsuse kava esitatakse koos sõltumatu tõendaja kinnitusega direktiivi 2003/87/EÜ artiklis 15 sätestatud tõendamise ja akrediteerimise korra kohaselt.

Islandi pädev asutus eraldab eespool nimetatud täiendavad tasuta lubatud heitkogused alles pärast seda, kui õhusõiduki käitaja on kliimaneutraalsuse kava esitanud ja avaldanud. Sõltumatu tõendaja uurib igal aastal, kas õhusõiduki käitaja on täitnud kliimaneutraalsuse kavaga ettenähtud meetmeid, mida ta oli lubanud täita. Kui sõltumatu tõendaja aruandest selgub, et õhusõiduki käitaja ei täida oma kava, nõuab Islandi pädev asutus tasuta eraldatud heitkoguse ühikud tagasi.“

d) Artikli 3d lõiget 4 ei kohaldata EFTA riikide suhtes.“

3. Kohandused e ja f jäetakse välja. Kohandustele g–t antakse uued tähised e–r.

4. Kohanduse r järele lisatakse järgmised kohandused.

„s) Artikli 30 lõike 8 punkti d järele lisatakse järgmine tekst:

„e) hinnang Islandi lennuühendusele, sealhulgas konkurentsivõimele ja kasvuhoonegaaside heite ülekandumisele, keskkonna- ja kliimamõjule ning EMP ühiskomitee 8. detsembri 2023. aasta otsusega nr 334/2023 tehtud kohandustele.

ea) Kui käesolevat direktiivi EMP lepingu artikli 102 kohaselt tulevikus läbi vaadatakse, võtab EMP ühiskomitee arvesse artikli 30 lõikes 8 osutatud hindamise tulemusi ja elemente.““

5. Kohandustele u ja v antakse uued tähised t ja u.

Artikkel 2

Direktiivi (EL) 2023/958 ja otsuse (EL) 2023/136 islandi- ja norrakeelsed tekstid, mis avaldatakse *Euroopa Liidu Teataja* EMP kaasandes, on autentsed.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub 9. detsembril 2023 või järgmisel päeval pärast viimase teate esitamist EMP ühiskomiteele vastavalt EMP lepingu artikli 103 lõikele 1, olenevalt sellest, kumb kuupäev on hilisem (*).

Artikkel 4

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teataja* EMP osas ja EMP kaasandes.

Brüssel, 8. detsember 2023

EMP ühiskomitee nimel
eesistuja
Pascal SCHAFHAUSER

(*) Põhiseadusest tulenevad nõuded on nimetatud.

Lepinguosaliste ühisdeklaratsioon,

mis käsitleb EMP ühiskomitee otsust nr 334/2023, millega inkorporeeritakse lepingusse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2023/958 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus (EL) 2023/136

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. mai 2023. aasta direktiiv (EL) 2023/958 hõlmab Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni võetud meetmete asjakohast rakendamist. Lepinguosalised on seisukohal, et direktiivi inkorporeerimine ei mõjuta EMP lepingu kohaldamisala.